

ABONAMENTUL:
PE AN 3 COR. 20 FIL.
" 1 " 60 "
" 2 " 90 "
IN STREINĂTATE:
PE AN 6 FRANCI.
" 1/2 " 3 "
—
NUMERI SINGURA-
TICI SĂ VIND CU
5 FILERI.

RĂVAȘUL

INSERTIUNILE SE
PLĂTESC DUPĂ MĂ-
SURA LOCULUI CE
OCUPĂ; FIECARE
cm. □ COST DATĂ
10 FIL., DE 2 ORI
8 FIL., DE 3 ȘI MAI
MULTI ORI 6 FIL.
ADRESA:
"RĂVAȘUL"
CLUJ — KOLOZSVAR
JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIECARE SÂMBĂTĂ.

Proprietar editor: Dr. E. DĂIANU.

Episcopii: Dr. D. Radu și Dr. V. Hossu.

Amândoi sânge din sângele poporului românesc. Amândoi cunoscători ai necasurilor și lipselor poporului. Amândoi pătrunși de aceleași dorințe și de aceleași nădejdi de bine. Amândoi s'au adăpat din acelaș izvor a științelor, în acelaș loc, la leagănul neamului și credinții noastre, în Roma. Amândoi au minte luminată, credință tare, știință înaltă și chemare adevărat preoțescă. Amândoi au darul cel mare al vorbirii, care înaltă, însuflește și convinge. În amândoi e sălășluit dorul de muncă și de înaintare pentru binele poporului, față de care înflăcărată dragoste îi leagă. În Amândoi sunt împreunate darurile cele mari ale minții și inimii cu puterea virstei bărbăției, căci Amândoi sunt tineri.

În Amândoi privim un trecut plin de fapte mărețe și un viitor pentru întărirea credinții noastre și îndeplinirea multor fapte pentru mărirea lui Dumnezeu și binele bisericei și a neamului.

Amândoi sunt fruntași între fruntași bisericeii și a poporului nostru.

Pentru acestea ne-am grăbit și în numărul trecut, să vestim cu adevărată mândrie bucuria nefățărită, ce au simțit-o toți fiii bisericeii noastre și întreg poporul românesc, auzind, că Maiestatea Sa Impăratul și Regele nostru apostolic în conțelegere cu Sfinția Sa Papa dela Roma a numit episcop la Oradea-mare pre Ilustritatea Sa **Dr. Demetriu Radu**, episcopul Lugosului, ér' la Lugos pre Ilustritatea Sa **Dr. Vasile Hossu**, canonic și prelat papal în Blaj.

Bucură-se poporul românesc și laude de mulțămintă aduce prea bunului D-zeu, pentru că și acum, ca tot-dea-una, în grele

vremuri trimisu-ia de conducători și povățuitori pre doriții inimei lui, cari știu și pot să cârmuească naia la portul mântuirii. Și în marea bucurie nu se aude decât expresiunea dorinții: **Dumnezeu să-ți tină mulți și fericiți ani!**

* * *

Din viața noilor Episcopi încreștăm următoarele: **Episcopul Dr. Demetriu Radu** s'a născut în Ujfalău, lângă Aiud, în 1861. Părinții, cari și acum trăiesc și au rara fericire, să-și vadă fiul acum a două ore înaintat și distins, sunt țărani fruntași. A învățat la Aiud, apoi în Blaj până în anul 1879, când Mitropolitul Vancea l'a trimis la Roma, unde a învățat teologia. În Roma a fost tare sirguincios, dar' s'a și ridicat între toți. În 1884. însuș Sfinția Sa Papa l'a distins cu o medalie de aur, pentru-că în o dispută publică a învins pre toți. În 1885 s'a chirotonit întru preot tot în Roma și ca doctor în filosofie și teologie în acel an s'a întors în țara sa, de care a fost departe 6 ani. Intorcându-se la Blaj a practicat în cancelaria mitropolitană. În 1886 a fost trimis în București spre a păstori pre Românii uniți, așezați în mare număr acolo, unde predicile cele pătrunzătoare în scurtă vreme l'au făcut cunoscut și renumit. A fost profesor de teologie, filosofie și limba română în seminarul catolic, a cărui rector a ajuns în curând. În 1891 a fost numit protopop onorar și asesor consistorial. În 1895 procurator și econom al întregii diecese de București, ca atare regele Carol al României în 2 rânduri l'a trimis în Roma în afaceri însemnate bisericești. Episcop al Lugosului fu numit în 22 Novembre 1896 și consacrat în 9 Maiu 1897 de Mitropolitul Mihályi. Ca episcop a lucrat pentru luminarea clerului și îmbunătățirea sorții lui. Pentru un convict, unde se se creșcă băieții, a cumpărat o casă în Lugos cu 44.000 Cor. și în anul acesta a început să mărească reședința episcopescă. Prin stăruința lui neobosită sau zidit biserici, case parohiale ori școle în 44 sate.

Dr. Vasile Hossu s'a născut în Mureș-Oșorhei în 11 Februar 1866 din părinții Vasile Hossu, protopop, și Maria n. Szebeni. A învățat în Mureș-Oșorhei, Reghinul-Săseș și apoi iar' în Mureș-Oșorhei. Ca student de cl. VII. a fost trimis la

Roma de fericitul Metropolit Vancea. Deși clima de acolo nu i-a priit și era mai mult bolnav, totuș a desvoltat multă sirguință și era între cei de întâiu, plăcut de toți. În 1887 a fost promovat de doctor în teologie. În 1888 a fost chirotonit întru preot în Blaj, tot atunci a fost numit profesor de teologie. În 1892 a fost numit rector al seminarului tinerimei studiöse. Ca rector a cumpărat moșia dele Veza pentru seminar. În 1895 fu numit fisc al consistoriului mitropolitan. În 1898 fu ales canonic. A fost între întemeietorii „Unirei.” A scris mult și sa dovedit de un bun și priceput chiver-nisitor al bunurilor, preste cari a fost pus.

Foia socialiștilor „Români”

Spunând adevărul, eu la început am voit se scriu numai despre fițuica social-democratică, ce pörtă numele „*Voința Poporului*.” M'am gândit însă că numai pentru ea nu se plătește, se strică atâta cernelă și hârtie, de aceea am spus mai întâi pre larg despre *socialiștii*. (Vezi artic. *Socialiștii și Români*, nr. 5—7.) Dacă-s neadeverate — după cum am văzut — învățăturile, ce le propovăduiește social-democrația, și dacă acestea sunt primejdiose și dujmane creștinismului — tot așa trebuie să ste lucrul și cu ceia scrise în „*Voința Poporului*.”

Ceva deschilnire este totuși, după cum am amintit și mai sus. Pe când social-democrații străini pășesc pe față și-și spun tôte țintele ce le urmăresc, pe atunci „socialiștii români” (*Salusinsky* și soții) vreau să-și lătască pe subț ascuns veninul lor, spunând, că ei urmăză pe Isus Christos.

Semn acesta, că Jidovul știe tot-deauna cum se înceapă gheșeful.

Ce sorie Salusinsky.

Pe scurt știți, ce se scrie în foia asta? (Am înaintea mea numărul ce au apărut până acum în anul acesta, afară de nr. 1 și 6.)

Iată ce: „Românii până acum a trăit amorțit, lăsat de sine (așa!), părăsit chiar și de consăngenii săi... Am venit atunci noi (adecă social-democrații) și cu vöcea înaltă am strigat: Românilor voi sunteți apăsați. vi se fac multe nedreptăți. Deșteptați-vă” (Nr. 2).

„*Voința Poporului* luptă pentru egalitate, dreptate, frățietate,” ei vreau, ca acestea să domnească pe pământ. Asta se pöte ajunge prin social-democrație, dar social-democrat bun nu pöte fi nime,

FOIȚA RĂVAȘULUI.

Badea Töder dela noi.

— Fine. —

Așa-i de dulce badea Töder la vorbă tot-dea-una. Mi-e drag mie și li-e drag chiar dușmanilor. El de cându-i n'a dujmănit pe nime, — fire blândă și îngăduitoare, — dör' numai pe esecutor și pe notar, că prea erau îndrăciți, lăsau pe bieții ömeni golii și lipsiți, că le zălogiau cucuruzul în coșar și grâu, ce biată mai aveau în coș, erau grele vremurile și se plângeau, că nu mai au de unde plăti atâtea aruncuri. Pe sași încă nu-i prea vedé cu ochi buni, și nu de alta, fără când era prin 47 ceta feciorilor la judele lor și jucau afară în uliță, a venit negliobul de primar cu încă vre-o doi sași și cum erau ei mai tari pe atunci, a lovit cu măcăul lui gros tocmai pe badea Töder, și lovitura fuse țepănă, c'o simțise mult după aceea badea Töder. — Era greu atunci, că nici să jöce nu-i lăsau. Puravul de sas încă și-a luat răsplata, — că prea din cale afară făcuse, — l'a plesnit Vășile din deal de și astăzi îi gârbov. Domnia atunci dreptul pumnului, suferia mult Românul și suferă și azi, că legea rămâne pe scrisöre, ér' domni, cari își uită de prea dreptul judecător, își fac ei legi cum îi taie capul.

Așa mi-a fost ceea dintăiu întâlnire cu badea Töder. De altă-dată știricea de pe la ai noștri, când merg acasă și mă aștepta apoi în capul satului. Ne nărăveam de minune la olaltă, măf bine

decât cu nenea Cârțanu. Când era vorba de trecut îi dam dreptul și trebuia să il dau, că era gârbovit de necasuri și albit de vreme. Multe a văzut și-a auzit și dör' mai multe a pățit, că la el alerga tot satul, când da de belea, și la toți le știa face pe plac, toți se întorceau mângăiați, că sfatul lui bun la ori ce primejdie era: „Fătul meu, nu uita nici odată de Preabunul Dumnezeu, rögă-te Lui cu dinadinsul și cu inima curată și D-zeu îți alină necazul, gândește-te la pilda lui Iov, cât era de necăjit și nu își perdea nădejdea, făr' zicea: „Domnul a dat, Domnul a luat, fie Numele D-lui binecuvântat”, și vei birui töte.” Cu câtă bunăvoință și dulcătă le tilcuia apoi la pilde din s. Scriptură. Pentru bunătatea lui era poreclit: „Părintele satului.”

Așa mă purtam față de el, il cinsteam și-l cinstesc mult. Când era vorba însă de nescociri, sau alte lucruri mai nouë, ori de credințe deșerte, la cari ținea mult până într'o vreme, imi zice în felul lui: „Ved, că-i așa, dragul meu, cum zici, că nu înzedar ne minunăm noi, că is așa de învățați profesorii, că și învățați mult și mult folosesc, nu ca noi dela fie iertatul popa Istrate.”

Imi credea, când îi spuneam și arëtam, că șolomonari și strigoi nu sunt, că a da cu bobii, a vrăji îi păcat mare. Imi zicea el, nu-i vorbă: „cum se fie păcat, dacă în cărți e scris așa. Așa-i bade Tödere, în cărți e scris, fără cărțile acelea sunt mincinoșe și rele, dör' d-ta ști, că nu-i iertat și te întorci dela D-zeu, să batjocorești și să blastemi pe semenul tău; ér' babele și vrăjitorii tocmai așa fac. Cât blăstăm e în descăntece, ca „să i-se uște ochii, să se uște pe picior”, și mi-e gröză să mai înșir. Și-apoi

să crezi, că bobii ceia, ori blăstămul se aibă putere peste vrerea lui D-zeu, nu-i păcat? Și unii fac chiar așa.

Îți zice vrăjitorul acela bun de gură, mincinos și blăstămat, că te vei vindeca, ori îi găsi ce ai pierdut. El nu gândește, nenorocitul, că dacă vrea D-zeu te vindecă și vei găsi ce ai pierdut, de ț-ar spune bobii chiar, că n'o se fie așa. Au mai mult pöte un vrăjitor afurisit decât D-zeu, ști ce zice s. Pavel: „La D-zeu töte sunt cu puțință.” Vezi cum te ademenesc la păcat cu flécurile lor.

„Așa-i dragul moșului, așa-i și n'am să mai cred în viața mea și cât oiü puté oiü arëta și eu la ömeni, că ce pacoste mare și păcat e a da, ori a crede în bobii, vrăj și descăntece.”

Lucrurile nouë și ciudate ale badei Töder m'au pus pe gânduri, abia așteptam se trecă nöptea, știam, că are se-mi spuie ceva frumos.

În ziua următoare am rămas numai cu badea Töder sub përul din grădină, la umbră, că toți erau duși la câmp, il rugai se-mi spuie lucrurile acelea așa de ciudate.

N'a așteptat mult, făr' își luă jos ochelarii, își frecă odată ochii prevestiți, își dădu la o parte pletele albe și cinstite, la cari ținea förte mult și se ciudea, că cei mai tinëri batjocoresc un obicei așa de frumos și vechiu și-apoi începü: „Auzi dragul moșului cam câtă postul Paștilor, a venit din Făgăraș aci la noi o sășöică, că de acolo o fugărit'-o pentru bosconele ei. O adus cu ea și o masă numai din lemn, fără nici un cuiu de fier, iar ömenii mergeau cu dröea se le ghicescă cu masa, nu numai dela noi din sat, făr' și din satele vecine. Și spun, că masa asta-i nezdravănă și fermecată, ce întrebă spune tot, și cum spune?! Se

care nu abonează „Voința Poporului.“ Afară de mijloacele aceste mai sunt și adunările lor la cari îi înceamă.

Acesta e cuprinsul numerilor de până acum. Puteți vedea, că din acestea puținii Români îi vor fi priceput, că ce vor, și cari vor gândi, că i-au priceput, aceia-s tot odată și înșelați.

Apucături Jidovești.

Acum se însemn nește apucături, de cari numai social-democrații se folosesc.

1. În fruntea foii, până la nr. 7. e tipărită următoarea rugare: „După ce vedem că foia noastră a fost primită cu plăcere din partea Românilor, rugăm pe fie-care Român bun în interesul său propriu, ca să răspândească „Voința Poporului.“ Dacă vom avea o mie de abonenți, foia va apărea în fie-care Duminecă.“ (Acum apare de 2 ori pe lună).

2. Folia e de 4 fețe, și pe fie-care față din jos e scris cu litere mari vr'una din zisele acestea: „Cine cu noi luptă, pentru dreptate luptă,“ „Drepturi și pâne poporului,“ „Una am fost, una se fim“ (ôre de când?) „Proletarii lumii, uniți-vă,“ „Sum apostol social-democrației,“ „Pregătiți-vă la congres,“ „Desprețuiți dușmanii social-democrației,“ „Dătorința fie-cărui frate este de a răspândi din răspuneri „Voința Poporului“ „Desprețuiți pe aceia ce ne ocărăsc“ ș. a. Și totuși cutează cei ce scriu așa să pomenescă în foia lor sfântul nume al D-lui Isus Christos, ba încă cutează să zică, că ei propovăduesc învățăturile lui.

3. Tot mereu strigă cătră Români în foia lor: „Fraților, Românilor, ascultați-ne“ pare că ar fi nește căpitani, ce spun o vorbire ostașilor înainte de luptă. Numai cât „Fratele Salusinsky,“ Sâmpetru Blăjan (tot Salusinsky va fi) nu le spune nimic amăriților de Români decât acestea 3 lucruri: Abonați „Voința Poporului,“ voi sunteți în întunec și necăjiți — noi (Jidovii) vă suntem sôrele — și în urmă iar: Abonați „Voința Poporului“ — și asta așa merge în fie-care număr.

Eu m'am desugustat de tot de ea, căci încă așa geșeft cu foile și cu tiparul la noi la Români de dincôce de Carpați, n'a făcut nime. Indată se cunoste marfa jidovească, fie ea și sub numele de „social-democrație.“

Cum propovădueste foia asta învățăturile lui Christos, de cari zice Salusinsky în nr. 2.: „Dar celea ce le zicem noi, le-a predicat și cel dintâi social-democrat: Isus Christos.“ În nr. 3. aflăm acestea; „Frați de treabă,“ „Hai și noi azi la biserică,“ că-i praznic împărătesc,“ zice Stan.

— „Ea, unde-i chip, au nu vezi ce blăstămăție e afară? Dai în glod până'n glesne“ răspunde Găvrilă.

— „Cei de făcut? Cătu-i ziulica de mare te urești să stai tot în casă. Da ôre să ne ducem la crișmă?“

— „Dă voe, știu eu!“ Și Românul se scarpină'n cap apoi zice:

„Acolo nu, dar la adunare de socialiști. Acolo auzim noi ruga poporului.“

Și pe astfel de ômenii îi numesc jidanași „frați de treabă.“

Cine nu vede că ei înșiși se dau pe față, când scriu de acestea? Dacă ei urmează învățăturile Mântuitorului, atunci cum pot să pue față în față

biserica și socialismul, cum ai pune binele și răul, căci dora în biserică răsuna învățăturile lui Isus, pe cari socialiști zic, că și ei le învăță.

Ei, dar v'am spus că Isus e pus între socialiști numai de cei ce vreu să procopsască pe români, — în alte țări spun pe față, că lor nu le trebuie nici o credință în Christos.

În nr. 2. scrie: „Dar unii zic, că banii nu te fericesc, că de cându-i lumea tot-deauna au fost bogăți și sêraci, și că va fi mai bine pe cealaltă lume.“ Și la asta răspunde: „E drept că banii singuri nu te fericesc, dar totuși fără bani poți muri de fôme cu copii și cu muere. O friptură nu te fericește, dar te satură și azi numai de fôme se te ferești.“

Ei bine, știți D-Vôstră cine-s acci unii, cari zic că banii numai nu te fericesc, și că va fi mai bine într'o altă viață? Acei „unii“ suntem noi, toți creștinii, toți cei ce urmăim învățăturile lui Christos, căci el a zis: „Nu vă îngrijiiți zicând că ce vom mânca și ce vom bea sêu cu ce ne vom acoperi. Acestea tôte le cearcă și păgâniți, ci voi cercați mai întâi împărăția lui Dumnezeu,“ și iarăși „adunați-vă comoră în ceri.“ Așa dar dacă cei dela „Voința Poporului“ se deschilinesc de „unii cari zic“, se deosebesc de noi — ei sunt dușmanii învățăturii lui Christos.

Fițiica aceea zice: „și azi numai de fôme se te ferești“ — Christos zice: „nu vă îngrijiiți că ce veți mânca,“ ér' cu privire la binele din lumea cea-laltă nu zice nimic.

Vedeți cum se lovește în capete învățătura creștină cu social-democrația?

Christos ne-a învățat să fim ômenii, ne-a învățat despre adevărata viață, socialiștii ne schimbă în dobitoce, căci dobitocul e fericit atunci: „când are hrană și locuință sănătôsă.“

Noi creștinii știm și credem și am văzut, că în palate pot se fie mai mari nefericiri decât în colibi, deși aceia au și ce mânca și ce bea și cu ce se îmbrăca, — pe când acești din urmă nu au pôte nici una nici alta.

Noi creștinii zicem, că omul atunci e fericit, când nu-l muștră conștiința, când știe, că ș'a făcut tôte datorințele față de Dumnezeu, față de țară, de neam, de aprôpele și față de sine!

Noi creștinii știm, că omul cel mai îmbuibat pôte să fie cel mai nefericit. Noi creștinii credem și știm, că tortura ce o simțim după ce am făcut un păcat de môrte, nu ne lasă să fim fericiți ori cât de sătulii am fi. Noi creștinii ținem de adevărat, că omul nu trăește numai cu pâne, ci și cu cuvântul lui Dumnezeu. Și la tôte acestea Christos ne-a învățat. Cum de nu învăță și „fratele Salusinsky așa, dacă zice, că el e urmașul lui Isus Christos?“

— Va urma. —

I. Agarbi.

Crestături.

Denumirea noilor episcopi la Oradea-mare și Lugoj a stîrnit, cum era de prevăzut, bucurie însuleșită prelatindenii la Români. De mult această denumire se aștepta cu dor, dar între împrejurările noastre cei mai mulți se îndoiau, că combinația de mult vestită va reuși, și ômenii, pregătiți și obișnuiți tot la rele, nici nu voiau se creadă până ce nu au văzut cu ochii denumirile publicate în foia oficioasă. Cu deosebită mulțămire a fost primită denumirea noului episcop de Lugoj, Dr. Vas. Hossu, prin care s'a delăturat o vacanță

a scaunului arhieresc și astfel s'au preîntîmpinat tôte nedumeririle și zavistiile împreunate cu astfel de vacanțe.

Indată după publicarea îmbucurătoare știri despre episcopii unii a urmat, în 17 Maiu, instalarea noului episcop dela Arad, Ignafie Papp. Astfel trei centre arhieresci. — Oradea, Aradul și Lugojul — ca trei cetăți tari ale culturii românești în părțile ungurene, primesc comandanți noi. Tocmai acum, când în acele părți mai tare băntuie socialismul și nazarenismul, și alte multe necasuri. Avem nădejde, că noii arhierici, bărbați harnici, din popor toți trei, vor ști înfrunta aceste primejdii, ce se înalță asupra poporului nostru amenințând pe o formă amândouă bisericile românești și astfel vor face, ca raporturi mai frățești și mai creștinești să se statornicescă între credincioșii celor două biserici surori. Dorința aceasta o exprimăm mai pe larg și frumos Drapelul din Lugoj, care într'un număr apropiat arătase altfel niște nedumeriri foarte pronunțate dintr'un prilej nevinovat. Ne asociem și noi din inimă la această dorință, pentru împlinirea căreia vom se lucrăm.

Ori cât de mare ar fi bucuria pricinuită de vestile de mai sus, cari de multe grigi ne au scăpat, opinia publică resimte totuși foarte dureros osândele cele multe și grele ce au urmat după-olaltă, în câteva procese politice, ce s'au pertractat — la Cluj și la Deva — în zilele trecute. De aceea foarte posomorită a fost și serbarea zilei aceleia neuitate de 15 Maiu 1848, când Românii din tôte Transilvania s'au întâlnit în marea adunare de pe Câmpul Libertății, dela Blaj.

Pre cum se aude impresia penibilă a acestor procese fără sfîrșit va fi tot mai durerosă, că se zice, că acum un nou proces e în pornire în contra Tribunei, pentru articolul de adio din numărul ei cel din urmă. Și cea din urmă resulfare a repositatei foi va fi — se vorbește — improce-suată. Nici môrta nu are odihnă!

RÉVAȘUL CLUJULUI.

Adunarea învățătorilor.

Adunarea despărțământului „Cluj“ a „Reuniunii învățătorilor gr. cat.“ din arhidieceasă s'a ținut în Cluj-Mănăștur în 14 Maiu n. a. c. Accentuăm din capul locului, că dela început până la sfîrșit a domnit ordine și din partea tuturor s'a arătat mare interes față de cauza sfîntă a înaintării poporului în cele bune. Faptul, că Rev. domn canonic, Dr. A. Bunea, a luat parte la această adunare, i-a dat un colorit serbătorec. La adunare au mai luat parte dintre preoți: protopopul Dr. E. Dăianu, direct. „Economului“ Vas. Podóbă, preoții: Val. Pop (Cluj-Mănăștur), Emiliu Pop (Feneșul săsesc) și capelanul St. Roșianu (Cluj). Dintre 36 învățători au participat numai 22.

După program la 8 ôre sa celebrat s. liturgie prin Rev. Dr. A. Bunea, protop. Dr. Dăianu, preotul locului Val. Pop, lector redactorul nostru Bas. Moldovanu. Deși a fost zi de lucru și de tîrg, poporul din Cluj-Mănăștur a luat parte la s. liturgie, cu deosebire au fost multe femei, cari ca membre ale reuniunii „St. Ana“ au pus în frumôsă ordine și curățanie casa lui Dumnezeu, pentru care au cumpărat multe lucruri și odăjdii frumose. În biserică a cântat învățătorul T. F. Negruțiu cu școlarii.

După s. liturgie preoții au luat dejunul la casa ospitală a preotului Val. Pop, unde Rev. Dr. Bunea a adus mulțumită d-șorei Corn. Pop presid. reuniunii „St. Ana“, pentru cele ce le-a văzuit în biserică.

În școla confesională s'a deschis apoi adunarea prin presidentul I. Pop, care în vorbirea sa a arătat relele, ce ne băntuie și a îndemnat pre învățători, se fie adevărați luminători ai poporului nu numai în școlă, ci și afară de școlă. A mulțumit Rev. domn Dr. Bunea, pentru-că le-a făcut marea cinste, de s'a înfășoșat la adunare. Rev. domn Dr. A. Bunea în o vorbire dulce și frumôsă

ridică dela pămînt de câte-ori zice sășoica: „Spirit bun, spune-mi asta și asta.“ Mie nu-mi venia se cred odată cu capu, făr' am cercat și eu odată, gîndeam, că-i aci în sat și multe se mai născocesc pe lumea asta.“

„Dar se vezi ce am pățit. M'am dus acasă la ea și am zărit masa, iar când a eșit afară, nu știu cu ce trebă, mi-am pus ochelarii și cercam se vîz cum-î masa. M'a găsit sgrîșorôica pipăindu-o și numai decât m'a dat afară, că-mi bat joc de lucrul acela sfânt. Mi-am făcut cruce și-am eșit, n'avui vreme se o întreb, că cine mi-a luat visul și epistolia, că nu le mai găseșc dela Crăciun.“ Sêrmanul badea Tôder, eu eram hoțul; mi-a iertat după ce îi spusci, că cărțile acelea încă sunt cam mincinôse și rele. Ca se nu-și curme firul nu mi-a mai zis nimic, făr' începui:

„Să-ți spui, dacă n'-am putut vedea eu, ce zic aceia, cari au fost și le-au ghicit. Cum a pățit bunăoră lelea Ană; îi s'au furat sêcară multă și ca omul păgubaș era necăjită foc, s'a dus se-i ghicescă cu masa și i-a cerut un zlot și 20. A mai stat pe gînduri, îi se părea cam mult, dar cum era necăjită zicea, că n'are încătrău și iar s'a dus. A început ea cu bosconele ei, și-apoi ca și cum masa i-ar fi dat ceva semne îi zise: „Un vecin focut pagub ahesta și nu departe este ala vecin.“

Și pentru trii vorbe gôle a stors 1 zlot și 20. Și auzi și-se ridică pîrul, când vorbesc ômenii, că un înger în formă de porumb a sburat la ea prin casă și a spus lui Gheorghe de din Sus, că are în pungă 33 cr. și un (filer) bănuț. Cum am înțeles și eu îi puteam spune asta. El a fost în boltă, a schimbat și o spus, că ce are de gînd, copilul sășoicii încă era acolo, o auzit totul i-o putut spune mumă-sa. Asta-i lucru ăla ciudat și mi necaz, că înșală atăța banii dela ômenii.

Nedumerit aștepta badea Tôder rêsponsul meu. Ca se-l liniștesc îi zisei: „I-an ascultă bade Tôdere, mulți o făcut svon despre lucrul ăsta, ba o scris chiar cărți întregi. Se-ți spuii așadară cam cum stă treba și cam ce zic ei despre lucrul ăsta, pe care l'-o botează spiritism, dela spirit (duch); zic adecă, că chemă spiritul unui mort și acela vine numai decât și le spune tot ce dolesc.“ S'a crucit rêu badea Tôder și sta la îndoială se credă așa ceva sêu nu. Mê ruga apoi să-i spun mai pe larg, că nu prea înțelege o negheobie așa mare, se vie sufletul din ceialaltă lume aici la noi pe pămînt și se se înțelegeă cu ômenii cum vreau ei!

I-am zis atunci. Se-ți spuii lucrul cum ne învăță pe noi legea creștinescă. De bună-samă nu știu, că ôre drept se fie ori nu, fără știu una; dacă ar fi drept, atunci lucrul pôte fi numai dia-

volesc. Că uite D-ta, sufletele celea drepte și neîntinate ajung de-a dreptul în raiu la fericire, după cum ne învăță mama noastră biserică. Dacă acum ele is așa de fericite, de-ce se fugă de fericire să le chinuiescă ômenii; așa-i, că asta nu se pôte? Se vedem acum celea întinate cu păcate. Acelea nu pot ajunge numai în iad, înțeleg dacă o murit așa întinate. Pe acestea le pedepsește stăpânul întunerecului, ucigă-l crucea (nu-i plăcea se-l pomenești pe nume), a umblat tot în dîra lor, până le-a prins în mreję, și-acum se le lase se umble prin lume și se nu suferă pedepse, tot e prea ciudat și de loc nu se pôte. Tot ce se pôte, dacă se pôte e, că însuși Scarasci se îngrijește de treba asta. Vezi ce pățăști dacă rêmăi de lume și fugi de școlă?

S'a îngrozit badea Tôder și mi-a zis, că lui de i-or da urdă de curcă și cu așa ceva nu se incurcă; că tot e prea mult să te bagă de bună voe în cursa lui.

Ăsta-i badea Tôder, care ascultă de cărțile sfinte și bune, de popa, de ômenii, cari îl învăță bine, cercetăză tot-deauna biserică și crede, că voia lui D-zeu stăpânește tôte lumea.

Povățuește Dômne pe români în căile tale, se nu-i sugă tôte lipitorile și amăgescă tôte făptura uitată de D-zeu!

Amadeus.

După întrebuintare de câte-va ori face pelea feței netedă cum e catifeaua și albă ca neaua

Crema de viorele alui Mits

O dosă costa 1 corônd.
Deposît principal la Tôrök
József Budapest Kirdly-
utca 12 szám.

Se pôte căpăta în apoteca la „S. Treime“ în Gherla — Szamosújvár.

Noul Episcop al Aradului
Ignatie Papp.

a arătat însemnătatea cea mare a învățătorilor creștini și Români. — Sau ales comisiunile obișnuite, după ce învățătorul T. F. Negruțiu a ținut prelegere practică cu școlarii „despre apă.“ Prelegerea a fost judecată de bună. Disertațiunea, ce a cetit'o învățătorul Contraș (Feiurd) despre ordine încă a fost socotită de bună, ér' disertațiunea învățătorului P. Pușcaș (Lapu) despre „Școlă și familie“, ce a fost lucrată cu multă pricepere, a fost judecată de foarte bună. Pagubă numai, că țărani n'au fost de față, să asculte lucrarea învățătorului Pușcaș, în care a arătat așa frumos datorițele părinților în creșterea pruncilor lor. (Póte se va publica în „Révașul.“ Red.)

Din raportul cassariului, F. Párvu, a ieșit la ivelă, că învățătorii nu-și plătesc regulat tacsele, pentru ce e o mare restanță de tacse. Membrii fundatori cu tacsă de 40 cor. s'a făcut protop. Dr. Dăianu și direct. „Economului“ Vas. Podóbă, Membru ordinar dintre preoții e numai St. Roșianu. Dintre hotăriri mai însemnate sunt: să se încasseze restanțele dela membrii prin senatele școlăstice. — Învățătorii din tract se fac membrii fondului protopopesc al Clujului, ce a dorit și preoțimea în sinodul de primăvară, după-ce din fondul cultului aproape numai învățătorii și școlile se împărtășesc și sau împărtășit, deși numai preoții l'au susținut. S'a hotărît, ca învățătorii să lucre din răspunerii pentru înființarea reuniunilor de tempanță, ce sunt de așa mare trebuință în vremea acésta, când beuturile pricinuesc în popor daune atât de mari și morali și material. — Numai să nu se îndestulésca cu vorbele, că aceștia nu mai ajută nimic, ci să lucre. În anul trecut încă s'a fost hotărît, să se înființeze reuniuni de tineri, ca ei să se lumineze și după ce au eșit din școlă prin cetit și să li-se curăță buruienile cele rele de pre inimă, dar' nu s'a ales nimic din totă hotărirea. Mai puține vorbe și mai multe fapte, acésta să ne fie dorirea. — S'a hotărît, ca noii Episcopi: Dr. D. Radu și Dr. V. Hossu se fie felicitați. Și în urmă adunarea a hotărît, că la toamnă va s'erbătorii în mod vrednic iubileul de 45 ani de când înv. din Cluj I. Mureșan muncește în școlă pentru binele poporului.

Terminându-se ordinea de zi, adunarea s'a închis, fiind aclamat cu multă dragoste și însuflețire Rev. Dr. A. Bunea.

După adunare a urmat banchet, unde a toastat I. Pop pentru Escelenția Sa Mitropolitul, protopopul Dr. Dăianu pentru Dr. Bunea inspectorul școlastic archidieceșan, T. F. Negruțiu pentru Dr. Dăianu. Au mai toastat Dr. A. Bunea, V. Podóbă, I. Mureșanu, Dulău ect. De tot frumoșe au fost toastele domnilor Dr. A. Bunea și Dr. E. Dăianu.

După banchet sa dus fie-care la ale sale îndestulii și cu voie tare și dor ferbinte să lucre pentru luminarea și bunăstarea poporului. Manase.

RÉVAȘ DE LA ORAȘ.

Budapesta,*) 10 Maiu 1903. Bine ai venit iubite Révașule! Dumnezeu să te binecuvinte, să aducă ródé din belșug Românilor, cari azi sunt într'o stare cât se póte de tristă. Noi, cei din capitală, te-am primit cu multă bucurie, căci te-am văzut că ești de lipsă. Religiunea, legea erau vorbe sfinte la strămoși, și acestea vorbe sfinte vrei să ne învești și tu. Noi cești mai tineri ne alăturăm cu drag sub stégul t'eu, și vom face tot ce vom putea, numai să ajungă la isbândă. Dómne ajută!

Ceva nou de pe aici? Acum așteptăm să vină aici în Budapesta regele. Deja de prin mijlocul lui April ceteam prin gazete, că va veni. Mai în-

*) Intârziată din n-rul trecut.

tăiu spuneau, că va veni în 3 Maiu, mai dăunăzi că în 8, iar acum spun ca sigur, că în 11 Maiu sara va sosi. Regele nu vine prea bucuros, și de aceea s'a trăgănat așa tréba. Când s'a dus de aici, ómenii cei din casa țării se sfădiu, nu voiau să-i împlinésca o dorință: să-i înmulțască cătanele, și de aceea s'a depărtat de aici supérat. Azi când vine găsesce casa țării și mai încurcată, căci deputații au scos țara din ogașia legii, și asta e o mare durere pentru un domnitoriu; de aceea nu vine el prea bucuros.

Acum când vine tóte gazetele îl întâmpină cu voe bună, și-l chémă să aducă pace în țară, și îi spun, că ele doresc, ca să șadă mai mult aici în Pesta, căci dóră de aceea e rege al Ungariei. — El ar face-o bucuros, dar vede, că nu e iubit, cum ar trébui.

Incetarea Tribunei pe aici au primit'o unguirii cu mare bucurie. Tóte gazetele nu mai puteau încapé în piele, că a murit gazeta Românilor cea mai bună. De aici se tragem învățătură, și să nu lăsăm gazetele nóstre cele bune se móră de fómé, ci să le spriginim diu tóte puterile, căci acestea ne luminează pre noi, acestea ne voiesc binele.

Cu durere cetesc, iubii mei Români, prin gazetele unguerești de aici, că se lățește tot mai tare socialismul cel jidovesc printre voi. După cum am cetit, au început a aduna banii căpeteniile socialistilor, și cu aceștia se îmbetă bine. Feriți-vé de póma acésta amară, carea voiesc să vé ducă la sapă de lemn. Vedeți, că numai fágădui știu jidovii, și înșelă, dar de dat nu vé dau nimica. **Iob.**

DE PESTE SÉPTEMĂNĂ.

Un poet maghiar.

E vestit poet maghiar în zilele nóstre Szabolcska Mihály. Și acest poet e — preot reformist! Câte-va zile a petrecut în Cluj și și-a arătat aici floricelele inimei sale. A scris o poesie despre cósă. A preamărit'o ca unealtă economică, care pune în rând firele de grâu, tăiate. A preamărit'o însă mai ales ca armă, care rărește holda dușmanilor. Zice, că bétrânii și înțelepții poporului spun, că ar fi trecut acum vremurile cóséi. El însă — Szabolcska, presbiterul — zice, că nu e nici bétrân, nici înțelept, de aceea o spune verde, că e bine — a ține cóséle la îndemână! În numărul de Duminecă (10 Maiu) al lui Ellenzék a publicat apoi o nouă poesie, care ne arată ceva mai de aproape rostul cósélor, și pe care, fiind scurtă, o dăm întocmai:

Két szobor.	Doué statue.
Mihály Vajda oda át Bukarestbe,	Mihaiu Vodă, cruntul, colo'n [București
Mérgesen néz az erdélyi kék hegyekre.	Privește cu mânie spre munți- [ardelenești.
Erre illog-villog éle a bárdjának.	Ține barda 'n mână, par' e' ar [vrea să zică:
Azt jelenti: „Reszkess magyar, Egyszeriben lebaltáztalak.“	„Tremură, Maghiare, bar- [da-mi te despiciă.“
Mátyás király, ide haza, Kólozsváron	Regele Mathia, ici în Cluj, [acasă,
Órszemekkel tekint végig a határon	Ochii peste țară liniștit și-i [lasă,
A nyugalom, nagy alakján, [körülötte	Dar' cu mâna ține a sabiei [plăsele,
Azt jelenti: „Gyere oláh, Hogyha nem férsz a börtödbe.“	Par' e' ar zice în sine: „Vino [mă Valahe
	De nu-ncapă în piele.“

Idea acésta se zice că ar fi alui Apponyi, dar' d-nul Szabolcska i-a dat espresiune poetică. Eată deci cum scrie un poet maghiar, care mai e și preot în aceeași vreme. Și acestuia nime nu se gândeste să-i facă vre-un proces.

Dr. Bunea în tractul Clujului.

Un lucru de mare însemnătate este acela, ce-l sevirșește tocmai în aceste zile d-l canonic și inspector școlastic Dr. A. Bunea dela Blaș, luând parte la esamenele școlare și visitând bisericile din anumite parochii ale tractului Cluj. Și mare folos, credem, va eși din acest lucru, atât pentru popor, cât și pentru cărmuitorii lui. Despre rostul acestei cercetări binecuvântate vom mai vorbi, acum însemnăm câte ceva pe scurt despre ea.

— Buda-veche a fost cea dintâiu parochie cercetată de Dr. Bunea, însoțit fiind pretutindenii de protopopul Dr. Dăianu. Acolo esamenul s'a ținut în 15 Maiu dela 9—11½. Școlă e susținută de Buda-veche și Deus, sat vecin foarte aproape; însă fiind învățătorul morbos de mórte, a fost supliniit, și esamenul a eșit cam așa.

— Deusul, parochia învecinată, administrată de acelaș preot, încă a fost cercetată în aceeaș zi la 8 óre.

— În Chintău esamenul și visitațiunea s'au făcut în aceeaș zi, dela 3 óre până séra târziu.

— În 16 Maiu s'a ținut esamenul în Popfalău, unde e școlă bună și biserică foarte frumoșă, făcute și susținute din fundațiunea fericitului C. Papfalvi, fost preposit în Blaș. În aceeaș zi d. a. s'a cercetat Corușul, unde școlă e mai slabă, și comuna e amestecată și cu alte confesiuni.

— Duminecă, în 17 Maiu, s'a făcut visitațiunea în Gărboul-unguresc, sat mai puternic, împodobit

acum de curind cu școlă nouă și frumoșă, care-i face cinste. Aci Dr. Bunea și Dr. Dăianu au celebrat liturgie, cântând frumos corul școlarilor. Dr. Bunea a predicat cu tãrie contra concubinilor și a pocăiților. Esamenul început la 1 óră d. a. a ținut până la 4½ și a eșit foarte bun. S'au împărțit cărți de premiu, ér' proprietarul din sat d-l Lessay, consilier intim reg. și om foarte echitabil, a împărțit școlarilor bunii premii de bani, 10 cor. La sfirșit d-l inspector școlastic Dr. Bunea a lăudat în cuvinte potrivite pe țărani, cari erau de față în număr mare, pentru frumoșă școlă ce au ridicat, îndemnându-i să o și inzestreze cu tóte cele de lipsă.

— Thiurea a avut esamenul în 18 l. c. și a eșit bine, fiind învățător acelaș ca și în Gărbău, d-l Filipan, care deși ambulant și-a dat silința și a arătat spor ca și unul stătornic, de nu mai bine. Credincioșii, însuflețiți de cuvintele d-lui Dr. Bunea, au primit idea să-și țină singuri un învățător, după-ce Gărbăul vrea să se despartă să-și aibă singur învățătorul său. Pentru o biserică nouă, în locul celei de lemn — ast-fel bunișoră — încă și-au adunat ceva bănișori, și arată multă dragoste pentru trebile școlii și bisericii lor.

— Șomtelecul a urmat îndată după Thiurea. Aci e biserică nouă, bună, dar cu o zugrăvelă pocită, de nesuferit. E réu, că n'are preot în sat, ci e administrată din Berind, cale de peste 20 chilm. — fără drum cum se cade. Ba nici învățătorul nu locuiește în sat, ci în Aghireș. Cu tóte acestea ómenii au porniri mai bune, ca în alte sate și cu drag jertfesc ce pot pentru biserică și școlă.

— În 19 Maiu a. c. n. trei parochii cu școlă au fost vizitate în Suceag, Nădeșel și Șardul-unguresc. În Suceag sosind Dr. Aug. Bunea și protopopul la 7 óre dimineța, au fost întâmpinați la marginea satului cu prapori de poporul credincios în frunte cu preotul său Vas. Micușan, care i-a salutat cu o frumoșă cuvântare, la care Dr. Bunea a răspuns mulțumind. Visitând mai întâiu bis., la 7½ s'a început esamenul, reușit foarte bine, și a ținut până la 11 óre. La 12 óre, după un prânz, luat la masa ospitală a parochului vizitatoriu au plecat între aclamațiunile însuflețite ale poporului harnic din Suceag.

— În Nădeșelul-unguresc esamenul s'a ținut în biserică și a ținut dela ½1—3½. Învățătorul I. Runc a dat dovezile cele mai frumoșe despre icsința sa, și s'a învrednicit de lauda d-lui inspector archidieceșan, cum și de mulțumirea părinților, cari au fost mulți de față. A mai luat parte la esamen d. notar Dregan, subnotarul Galoș, învățătorul Filipan, și alți domni și dómne. După visitațiunea canonică a bisericii școlii, vizitatorii însoțiți de parochul I. Topan și înv. Runc au trecut la Șard, unde s'a început esamenul la 4½. Aci a remas d-l Dr. Bunea până séra la 9 óre, când s'a rentors la Cluj, ca se continue visitațiunea în 20 Maiu într'altă parte a tractului.

— Trei diecese românești au primit acum păstori noi. Dăm chipul unuia dintre acești Capi bisericești. Pe rând vom publica și icónele celorlalți.

— Escelenția Sa Metropolitul Mihályi însoțit de noul ep. al Lugojului Dr. Hossu, a vizitat zilele trecute biserică nóstră din Mureș-Oșorhei.

— Despărțământul Cluj al Asociațiunei, — după cum a hotărît comitetul în ședința sa din 17 l. c. — își va ține adunarea generală în Aghireș, la 9 Iunie n. a. c.

— Dr. Laurențiu Nestor, fiul profesorului din Blaj Silv. Nestor, a făcut cenzura de avocat în Budapesta.

— Pentru biserică cea nouă. Credinciosul Ioan Pop (Cluj, strada Eperjes) a dăruit 160 cor. fondului pentru zidirea unei biserici nouă gr. cat. în Cluj. Răsplătescă-i Dumnezeu cu bine!

— Clopotul dăruit de episcopul nou al Aradului bis. catedrale de acolo costă 8000 cor., e de 2254 chilograme de greu.

— Deputatul cercului Dobra, Lázár Árpád a murit în 18 Maiu. În locu-i e vorbă se pășescă și niște candidați Români.

— D. Dr. Aug. Bunea — după cum aflăm — și-a dat, încă în Aprile, demisia de membru în comitetul central al „Asociațiunei“ cum și în secțiunea istorică.

— Decorat cu crucea de aur pentru merite a fost zilele trecute d-l Dr. Iustin de Colbasi, medic de reg. (64) și îndată după aceea a murit pe neașteptate. Inmormântarea s'a făcut Domineca trecută, în Orestie.

— 14 Maiu n. a fost zi nenorocită. Atunci s'a ținut procesul împotriva d-lui Dr. Cassiu Maniu, avocat în Cluj, care a fost osândit la 1 an temniță de stat. — În aceeași zi la Deva a fost judecat la 3 luni temniță de stat părintele Ios. Stupineanu, din Riu-alb.

— 15 Maiu, amintirea marei adunări dela Blaj, a fost s'erbătorită pretutindenii între Români, mai mult în inimi, fără sgomot.

— Procesul „Libertății“, pertractat în Cluj, la 16 Maiu, s'a sfirșit cu osândirea acusatului Ioan Moța, la 1 an temniță de rând și 1000 cor. amendă. Aperător a fost d. Dr. Aurel Vlad, avocat din Orestie.

Moldovan u Basil

Moldovan Miklós^{né}

✻ Atelier de croitorie. ✻

Cu totă onórea aduc la cunoștința P. T. Public din loc și provincă, că mi-au sosit în deposit stofele cele mai bune, mai frumoase și mai trainice dela fabricile din țară și străinătate pre sezonul de primăvară și vară pentru **vestminte bărbătesci.**

Fac vestminte bărbătesci, curăț și reparaz punctuos și pre lângă prețuri moderate.

Fac reverenți, cimade și grece pentru preoți.

Țin în deposit și vënd cameși, gulere, mangete, cravate și náfrâmi de busunar.

Comandele din provincă se efectuesc grabnic și punctuos.

Plătirile se pot face și în rate.

Cu stimă:

Moldovan Miklós^{né}

Cluj (Kolozsvár), str. Egyetem n. 1. 8, (6—10).

„ECONOMUL“
institut de credit și economii, filiala Gherla
în Gherla—Szamosújvár.

„Economul“ institut de credit
și economii

filiala Gherla

și-a strămutat localul în

strada Apei-de-jos (Alsó-viz-utca)

n-rul. 18.

lângă preparandia română gr. cat.

1—3.

Cărți și iconițe religioase

potrivite ca premii pentru
pruncii școlari, precum și

probe de scris pe esamen

să pot procura dela

Tipografia „Aurora“ A. Todoran

în Gherla—Szamosújvár.

1—3.

HANTZ GYÖRGY

Cluj (Kolozsvár) Minorita ut. Nr. 5.

Compactorul Universității u. r. de științe din Cluj recomândă P. T. public din loc și provincă, funcționarilor de stat și privați, direcțiunilor de școle, bibliotecii, institute de credit și de grădini fröbeliane.

COMPACTORIA

sa întemeiată în 1854., distinsă la expozițiunile regnicolare din 1885, 1890, 1892 și 1896.

Primește ori ce lucru de **compactorie** și-l escută **grabnic, punctuos, solid, artistic** și pre lângă cele mai

convenabile prețuri.

Face în formele cele mai artistice lucruri de lux din broderii, anume: **ținătoare de lemnuse, țigări, orológe, hârtii de epistole, etagere etc.** — Imprimă adrese din cele mai bune și luesuóse litere de aur ori argint pre petele, stindarde, covóra de pre amvon și altare.

Orice comandă din provinciá o indeplinește punctuos și la timp fără de aș computa și cel mai mic onorar pentru ostenelele impreunate cu spedarea.

14, (3—3)

„ECONOMUL“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚIUNI

Centrală în Cluj (casa proprie)
strada Vesselényi-Miklós-utca 26.

Filială în Gherla (Szamosújvár)
strada Alsó-viz-utca n-rul 18.

Intemeiat la anul 1886.

Are Capital social in 2000 acțiuni K.	200,000.—.
„ Fonduri de rezervă	130,773.—.
„ Fonduri culturale și de binefacere „	8.900.—.
„ Depuneră spre fructificare	1.003,211.—.

Primesce depuneră spre fructificare dela privați cu **5%**-te și dela corporațiuni culturale sau filantropice cu **5 1/2%**-te;

Escomptează cambii cu cel puțin două subscrieri;

Dă imprumuturi pe cambii cu acoperire hipotecară cu **7%** și **8%**-te;

Acórdă imprumuturi de Cont-curent cu acoperire de hârtii de valóre notate la bursă cu **6%** și **7%**-te;

Efectuesce tot felul de operațiuni de bancă.

Adresa: „ECONOMUL“ Kolozsvár.

Direcțiunea.

5, 8—50.

AGENTURA GENERALĂ

DIN CLUJ A BĂNCEI DE ASIGURARE

„TRANSSYLVANIA“

primește și efectuesce oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Murés-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmar, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra **focului și esplosiuni** ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în tóte modurile obicinuite, anume: *capitale pentru casuri de mórte, pe viață, de zestre, rente etc.*

ASIGURĂRI POPORALE fără cercetare medicală până la 1200 coróne.

Asigurări pe cheltuelile imormintării, contra grindinei, sémănaturi de tot felul, nutrețuri etc.

„TRANSSYLVANIA“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619 84 fil., iar pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162-98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10-2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba română și în tóte limbile din țără de la

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, piața „Emke-tér“ Nr. 16.

precum și de la agenturile locale și cerceuale din comuncle mai mari.

10, (6—40)